

Pot do knjige: Vloga knjižnice pri spodbujanju družinskega branja

Irena Palčar

Knjižnica Pavla Golie Trebnje
irena.palcar@tre.sik.si

Trebnje, 7. 11. 2019 – Knjižnica Pavla Golie Trebnje je pripravila šesto strokovno posvetovanje Poti do knjige, ki je bilo namenjeno družinski pismenosti. Posvetovanja se je udeležilo 90 knjižničark in knjižničarjev splošnih in šolskih knjižnic ter drugih strokovnjakov s področja spodbujanja družinskega branja iz cele Slovenije.

Poti do knjige je strokovno posvetovanje, ki je udeležencem ponudilo priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj o načinih približevanja branja mladim in še posebej najmlajšim bralcem. Branje otrokom že od najzgodnejšega obdobja je najboljša oblika poučevanja. Med branjem otrok poslušaja jezik, v katerem pripovedujemo, s tem mu pomagamo, da svoje misli spremeni v besede in se hkrati uči osnovnih pravil uporabe jezika. Z različnimi projekti za otroke knjižnice spodbujamo družinsko branje in tako otrokom približamo knjigo že v njihovem predbralnem obdobju, kasneje pa jih spodbujamo na začetku njihove bralne poti. Predvsem je pomembna povezovalna vloga, ki jo knjižnica lahko odigra v sodelovanju z vrtci, šolami, zdravstvenimi in drugimi ustanovami, ki izvajajo programe družinskega branja. Pogosto je namreč zaznati strah, da utegne zanimanje za knjige postopoma izginiti, če ne bomo k branju spodbujali že najmlajših. Dogodek je potekal kot predstavitev primerov dobrih praks, ki se izvajajo v različnih knjižnicah po Sloveniji.

Udeleženci so se strinjali, da je kljub današnji visoko razviti informacijski tehnologiji branje še vedno zelo pomemben del otrokovega razvoja, saj s pomočjo knjige spoznava svet in ljudi okoli sebe. Pri tem imajo še posebej veliko vlogo starši, ki s skupnim branjem otroku približajo knjigo, mu privzgojijo ljubezen do branja, hkrati pa skupaj preživijo dragocene trenutke.

Na strokovnem posvetovanju smo prisluhnili 13 prispevkom iz družinske pismenosti, ki so jih pripravili knjižničarji slovenskih splošnih in šolskih knjižnic. Iz domžalske knjižnice sta se posvetovanja udeležili mag. Katarina Peterc (predstavila je projekt Brihtologi) in Lidija Smerkolj Turšič (projekt Mlada družina v knjižnici). Projekt Mali Savinjšani beremo je predstavila Jolanda Železnik iz Medobčinske knjižnice Žalec. Kako so opremljeni pravljčni kovčki, s katerimi obišejo okoliške vrtce in šole, nam je opisala Lidija Kozelj iz Knjižnice AT Linhartarja Radovljica. Značilnosti bralcev po posameznih starostnih obdobjih in kakšne knjižnice si želijo mladostniki je v prispevku z naslovom Nevarno in veličastno branje opredelila dr. Andreja Erdlen iz Mariborske knjižnice, projekt Družinsko branje v Mestni knjižnici Kranj je predstavil Jure Bohinec. Iz Osnovne šole Mokronog se je posvetovanja udeležila Sandra Fišter, predstavila je raziskavo, ki jo je v okviru svojega diplomskega dela z naslovom Družinska pismenost: znanje staršev predšolskih otrok in dejavnosti splošnih knjižnic na Dolenjskem izvedla v vseh dolenjskih knjižnicah. Kako se na Osnovni šole Trebnje trudijo vzgajati bralce za vse življenje, sta pripovedovali knjižničarki Mojca Bahun in Maja Ule. Veseli nas, da sta med drugim izpostavili dobro sodelovanje šolske in splošne knjižnice. To je pri vzgoji bralcev, še posebej mladih, edina in prava pot. Mag. Tilka Jamnik iz društva Bralna značka Slovenije – ZPMS je podala nekaj izkušenj iz prakse pri spodbujanju družinskega

branja. Da je družina zibelka branja, še posebej v tistih družinah z otroki s posebnimi potrebami, in kako pomemben je izbor kakovostne literature (opozorila na vrednotenje knjig z znakom zlate hruške), je še izpostavila mag. Tilka Jamnik. Krjavljeve dogodivščine je ob kamišibaju predstavila Maruša Pušnik iz Mestne knjižnice Grosuplje. Za vsako družino je miganje fino! ali Vse poti vodijo v knjižnico je pravljčno zaključila Liljana Klemenčič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

Srečanje je s strokovnim prispevkom obogatila dr. Dragica Haramija s Pedagoške fakultete in Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, ki je opredelila predvsem pomen družinske pismenosti za otrokov celostni razvoj. Med drugim je poudarila, kako nujen je stik otroka z raznolikim bralnim gradivom (leposlovjem in informativno literaturo), da bo razvil zavedanje o pomenu branja na vseh področjih dejavnosti (jezik, matematika, gibanje, umetnost, naravoslovje, družboslovje) in na vseh področjih otrokovega razvoja (kognitivnem, socialnem, čustvenem, estetskem, moralno-etičnem in motivacijskem področju). »Za otroke izbirajmo kakovostne knjige, jim jih glasno berimo, odrasli pa bodimo predvsem njihov bralni zgled,« je še dodala dr. Haramija.

Posveta, ki je potekal v Galaksiji Trebnje, se je udeležil tudi župan občine Trebnje Alojzij Kastelic. Zbrane je nagovorila še direktorica Knjižnice Pavla Golie Trebnje Tanja Cuder, ki je izpostavila pomembnost dogodka za trebanjsko knjižnico. Za čudovit uvod so poskrbeli učenci Osnovne šole Trebnje z mentorico Mojco Bahun in Stanko Zaletelj ob glasbeni spremljavi Francija Kravcarja. ●